

[Udenrigsministeren]

bistandsmidlernes anvendelse fortsat vil ligge hos udenrigsministeren.

Et helt afgørende element i 1990'erne bliver decentraliseringen af bistandssamarbejdet. Både Administrationsdepartementets undersøgelse i 1985-86 og det private konsulentfirma, som har været med i den strategiske planlægning, har påpeget, at decentraliseringen vil være en forudsætning for at styrke Danidas konkrete aktiviteter i modtagerlandene. Med udarbejdelsen af handlingsplanen er de retningslinjer tilvejebragt, som skal danne grundlaget for decentraliseringen.

Regeringen er enig i, at bistandsmissionerne bør styrkes, for at en større del af det operative ansvar kan blive delegeret ud i marken, hvor problemerne opstår. Endvidere bør der ske en mindre udbygning af nettet af bistandsmissioner. Samtidig med en sådan styrkelse vil Danida i København i højere grad kunne koncentrere sig om den overordnede prioritering, planlægning og styring af det samlede bistandssamarbejde.

Handlingsplanen har samtidig med oplægget til et mere langsigtet programsamarbejde med en snævrere landekreds peget på behovet for en betydelig grad af fleksibilitet. Det er i denne sammenhæng, at forslaget om etablering af en såkaldt flekspulje på 50-100 mio. kr. skal ses.

Hensigten med puljen er gennem en administrativt enkel procedure at åbne mulighed for at yde en hurtig og begrænset indsats. De områder, som puljen især skal kunne anvendes til, vil være danske leverancer af reservedele, rådgivningsbistand og støtte til visse forundersøgelser af multilaterale organisationers projekt-oplæg. Også i forbindelse med decentraliseringen vil flekspuljen være en velegnet mekanisme for bistandsmissionerne, som med disse midler vil kunne sikre en hurtig og målrettet indsats.

Regeringen finder, at forslaget vil være velegnet til at opfylde et reelt behov for øget fleksibilitet og skabe mulighed for en hurtig indsats.

Ikke mindst i de lande, hvor den danske bistandsindsats gradvis nedtones, vil flekspuljen kunne anvendes til løsning af mindre og afgrænsede opgaver, som har en sammenhæng med en tidligere dansk indsats. Derved vil man ved brug af relativt få midler kunne sikre i øvrigt velfungerende projekters rentabilitet og effektivitet. Det er klart, at aktiviteter, som støttes

fra puljen, skal opfylde de sædvanlige principper for tildeling af dansk udviklingsbistand.

Regeringen vil med udgangspunkt i forslaget om en flekspulje lægge op til en drøftelse af, hvorledes der i praksis kan sikres en højere grad af fleksibilitet i bistanden.

Mange ulandes enorme gældsbyrde har hindret forsøgene på at etablere en langsigtet og vækstorienteret udviklingsstrategi. Problemets akutte og alvorlige karakter har omsider fået både industrilandene og udviklingslandene til at erkende behovet for nye initiativer. Mange ulande har gennemført en stram økonomisk politik og nødvendige strukturtilpasninger. Men der er lang vej igen.

Fra dansk side har vi på bistandsområdet gennem en årrække ført en lempelig gældsletelsespolitik, som har indebåret afskrivning af en meget betydelig del af statslånene. Regeringen finder imidlertid, at situationen kræver, at vi går et skridt videre. Derfor er den enig i handlingsplanens forslag om at ophæve lånebistanden til fordel for gavebistand.

Med god grund stiller mange udviklingslande sig tvøvede over for at skulle finansiere udviklingsprojekter med nye lån. Dette gælder så meget desto mere for projekter eller projektkomponenter, som ikke umiddelbart giver et mærkbart økonomisk afkast. Denne holdning rammer især de såkaldt »bløde« komponenter, som på lidt længere sigt er afgørende for et projekts levedygtighed. Det gælder bl.a. vedligeholdelse, træning, uddannelse og miljøhensyn.

Afskaffelsen af lånebistanden vil derfor også styrke projektaktiviteternes kvalitet og levedygtighed.

De politisk vedtagne principper om, at ca. 25 pct. af den samlede bistand skal være bundet til indkøb i Danmark, har stået uændrede i mange år. Handlingsplanen lægger ikke op til nogen ændring af denne målsætning. Den foreslåede ændring fra de nuværende 25 pct. af den totale bistand til 50 pct. af den bilaterale bistand er ren beregningsteknik uden politiske implikationer.

Handlingsplanen påviser imidlertid, at den måde, man hidtil har praktiseret bindingsreglerne på, har begrænset mulighederne for en optimal tilpasning af projekterne til udviklingslandenes behov.

Kravet om, at et projekt finansieret over »den bundne bistand« i princippet skal være